Wpisy

Wpis w standardzie **Gedcom** to główny składnik genealogiczny, taki jak osoba, rodzina, źródło informacji lub notatka. Może to być również obiekt multimedialny, taki jak wideo lub nagranie audio.

W pliku Gedcom, wpis to rekord identyfikowany przez numer identyfikacyjny i grupę znaczników określających jego cechy.

Różne cechy genealogiczne związane z wpisami nazywane są **właściwościami**: urodzenie, małżeństwo, data, miejsce, zdarzenie, tekst, adres itp.

> Ancestris przestrzega standardu Gedcom tak ściśle, jak to możliwe, i używa tych samych pojęć: wpisu i właściwości.

Organizacja informacji dla każdego wpisu podąża za precyzyjną gramatyką standardu. Gramatyka ta oferuje kilka możliwości przechowywania informacji. Aby zobaczyć te różne możliwości w Ancestris, użyj **edytora Gedcom**.

7 kategorii wpisów

W standardzie Gedcom istnieje siedem kategorii wpisów. Wpis zawsze należy do jednej i tylko jednej z tych siedmiu kategorii.

- **Osoby**
- **Rodziny**
- **Multimedia**
- **Notatki**
- **Źródła**
- **Zgłaszający**
- **Repozytoria**

Każda kategoria ma swoje dedykowane właściwości. Jednak niezależnie od kategorii, wszystkie wpisy działają według tych samych zasad, które opisano poniżej.

W Ancestris wszystkie wpisy są łatwo dostępne z Tabeli wpisów.

Osoby

Osoba to istota ludzka, żyjąca lub zmarła. To podstawowy składnik każdej genealogii.

W standardzie Gedcom osoba definiowana jest przez znacznik **INDI** i posiada numer identyfikacyjny, który może mieć niemal dowolną wartość. W Ancestris ID zaczyna się od litery **I**.

Wygląd w Ancestris: **INDI - Osoba**

Główne właściwości osoby to:

- imię i nazwisko, a także ewentualnie inne elementy nazwiska,
- **wydarzenia** takie jak narodziny, małżeństwo, zawód i wiele innych,
- relacje z innymi osobami w genealogii.

Wydarzenia i relacje to prawdopodobnie najbardziej interesujące części Twojej genealogii, ponieważ pozwalają zrozumieć życie przodków i opowieści, które mogą ci przekazać.

NAME: imię i nazwisko osoby. Ten znacznik może być powtórzony, jeśli osoba znana jest pod kilkoma nazwiskami.

```
NAME Lt. Cmndr. Joseph /Allen/ jr.
```

W tym przykładzie **jr.** jest uważane za przyrostek nazwiska. Cała informacja została wprowadzona tylko w znaczniku NAME, bez użycia znaczników podrzędnych.

Standard Gedcom dostarcza szczegółowej struktury do przechowywania imienia i nazwiska osoby oraz określania wszystkich możliwych elementów nazwy:

- **GIVN**: (given name) imię, zgodne z podanym w znaczniku NAME, oddzielone przecinkami.
- **NICK**: (nick name) pseudonim, używany zamiast lub obok nazwiska.
- **NPFX**: (name prefix) przedrostek, np. Dr, Gen.
- **SPFX**: (surname prefix) przedrostek nazwiska, np. „de”, „von”.
- **SURN**: (surname) nazwisko rodowe.
- **NSFX**: (name suffix) przyrostek, np. „senior”, „młodszy”.
- **NOTE**: notatka o osobie.
- **SOUR**: źródło informacji potwierdzające istnienie i cechy osoby.
- **ALIA**: Alias – wskazuje, że encja może być duplikatem innej osoby.

Rodzina

Rodzina to para ludzi (żyjących lub zmarłych), związanych formalnym małżeństwem lub związkiem nieformalnym. Zwykle związana jest z nimi jedna lub więcej osób (dzieci).

Rodzina to zatem struktura łącząca dwoje lub więcej ludzi oraz zestaw właściwości, takich jak wydarzenia (np. ślub, rozwód itp.).

W standardzie Gedcom rodzina oznaczona jest znacznikiem **FAM** i w Ancestris otrzymuje ID zaczynające się od litery **F**.

Wygląd w Ancestris: **FAM – Rodzina**

Multimedia

Multimedia, lub element multimedialny, to zdjęcie, nagranie dźwiękowe lub wideo (fotografia, nagranie głosu, film, kopia dokumentu itp.), zwykle powiązane z jedną lub wieloma osobami, rodzinami lub źródłami.

W standardzie Gedcom element multimedialny jest definiowany przez znacznik OBJE i w Ancestris otrzymuje ID zaczynające się od litery **M**.

Wygląd w Ancestris: **OBJE – element multimedialny**

> **Uwaga! Istnieją dwa rodzaje elementów multimedialnych: wpis** i **właściwość**. Oba typy używają znacznika OBJE, ale nie należy ich mylić.

- **Obiekt multimedialny** może być wykorzystywany przez wiele innych jednostek. Jest więc przeznaczony do **wspólnego, kolektywnego lub powszechnego użytku**. Jest całkowicie autonomiczny i może istnieć niezależnie od wpisów, które się do niego odwołują. Przykład: plik audio zawierający Twoją analizę badania obejmującego kilka osób.
- **Właściwość multimedialna** ma na celu określenie jednej konkretnej informacji w genealogii. Może być użyta tylko raz. Jest bezużyteczna poza kontekstem, czyli bez powiązania z informacją, do której się odnosi. Przykład: nagranie wideo nowonarodzonego dziecka. Właściwość multimedialna, w przeciwieństwie do obiektu multimedialnego, nie otrzymuje żadnego numeru ID i obowiązuje tylko dla jednej właściwości w danym wpisie. Może istnieć tylko w obrębie wpisu, która ją zawiera. Jeśli wpis zostanie usunięty, właściwość również znika.

Podsumowując, jeśli ten sam obiekt multimedialny ma być przypisany do kilku osób, rodzin itd., efektywniej jest przechowywać go jako jednostkę. Po wprowadzeniu będzie można używać go nieskończoną liczbę razy. Jako właściwość, należałoby każdorazowo ponownie wprowadzać odnośnik do pliku multimedialnego.

> **Uwaga! Ancestris nie tworzy kopii Twoich plików multimedialnych.** Program jedynie „odwołuje się” do rzeczywistych plików. Ancestris odczytuje je tam, gdzie są potrzebne. **Nie usuwaj ich**, myśląc, że Ancestris utworzył ich kopię.

Notatka

Notatka to informacja tekstowa, która może być powiązana z innymi kategoriami wpisów (osobami, rodzinami, elementami multimedialnymi itd.) lub z właściwością w dowolnym miejscu w genealogii.

W standardzie Gedcom notatka jest zdefiniowana przez znacznik NOTE (5.5 i 5.5.1) lub SNOTE (7.0) i otrzymuje numer ID zaczynający się od litery **N** w Ancestris.

> **Uwaga! Istnieją dwa rodzaje notatek: wpis** i **właściwość**. Oba typy mają ten sam znacznik (NOTE), ale nie należy ich mylić.

Gramatyka Gedcom 7.0 odróżnia je, stosując inny znacznik: SNOTE dla wpisu, NOTE dla właściwości.

- **Wpis notatki** może być używany przez wiele innych wpisów, dlatego jest przeznaczona do **wspólnego użytku**. Jest autonomiczna i może istnieć niezależnie od wpisów, które się do niej odwołują. Przykład: tekst zawierający analizę badania obejmującego kilka osób.
- **Właściwość notatki** dotyczy tylko jednej konkretnej informacji w genealogii. Może być użyta tylko raz. Jest bezużyteczna poza kontekstem. Przykład: cecha nowonarodzonego dziecka. Nie otrzymuje numeru ID i obowiązuje tylko dla jednej właściwości w danym wpisie. Jeśli wpis zostanie usunięty, notatka również znika.

Podsumowując, jeśli ta sama notatka ma być przypisana do kilku osób, rodzin itd., lepiej przechowywać ją jako wpis. Jako właściwość trzeba by ją każdorazowo wpisywać od nowa.

?ród?o

Źródło to wszystko, co określa pochodzenie informacji. Może to być dokument, książka, pomnik itp.

Może to być także osoba fizyczna – np. prababcia, jeśli przekazała ustnie historię rodzinną.

Wpis źródła zbiera dokładne odniesienia (tytuł dokumentu, sygnatura, numer aktu, strona itd.), by umożliwić późniejszą weryfikację informacji innych jednostek (szczególnie osób i rodzin).

W standardzie Gedcom źródło jest oznaczone znacznikiem **SOUR** i otrzymuje numer ID zaczynający się od litery **S**.

> **Uwaga! Istnieją dwa rodzaje źródeł: wpis** i **właściwość**. Oba mają ten sam znacznik (SOUR), ale nie należy ich mylić.

- **Wpis źródła** może być używany przez wiele innych jednostek. Jest autonomiczny i przeznaczony do wspólnego użytku. Przykład: akt małżeństwa.
- **Właściwość źródła** dotyczy jednej informacji. Może być użyta tylko raz, w kontekście danego wpisu. Nie otrzymuje numeru ID. Jeśli wpis zostanie usunięty, właściwość również.

Podsumowując, jeśli to samo źródło ma być przypisane do wielu wydarzeń, osób itd., najlepiej przechowywać je jako wpis. W przypadku właściwości trzeba by każdorazowo wpisywać szczegóły źródła od nowa.

Zg?aszaj?cy

Zgłaszający to osoba zbierająca informacje w celu budowy pliku genealogicznego.

Może być jednym z autorów genealogii lub innym genealogiem, który przekazuje dane użytkownikowi Ancestris.

W standardzie Gedcom osoba przekazująca to znacznik SUBM z numerem ID zaczynającym się od litery **B**.

Repozytorium

Repozytorium to miejsce, w którym znajdują się źródła genealogiczne (dokumenty, książki, nagrania, filmy itd.). Może to być budynek fizyczny (np. archiwum, cmentarz) lub strona internetowa (np. strona urzędu archiwalnego).

Wpisy typu repozytorium utrzymują ścisły związek z wpisami typu źródło. Repozytorium najczęściej zawiera wiele źródeł, a każde źródło należy do jednego repozytorium.

W standardzie Gedcom miejsce przechowywania to znacznik REPO z numerem ID zaczynającym się od litery **R**.

Nag?ówek

Nagłówek to pierwszy rekord w pliku Gedcom. Zawiera informacje o pliku: wersję standardu (5.5 lub 5.5.1), autora pliku, strukturę lokalizacji itd.

Tworzenie nagłówka odbywa się automatycznie podczas tworzenia nowego pliku w Ancestris. Prawdopodobnie nie będzie potrzeby jego zmiany później.

W Ancestris można go edytować przez Menu > Plik > Właściwości. Szczegóły na stronie „Właściwości pliku”.

Numer identyfikacyjny wpisu

Numer ID to unikalny numer przypisany każdemu wpisowi w danej kategorii. Aby uniknąć duplikatów, numer ten jest oczywiście unikalny.

Numer ten ma zawsze taką samą formę: litera, a po niej kilka cyfr. Litera określa kategorię jednostki.

Użytkownik nie musi nadawać numeru ID – Ancestris robi to automatycznie.

W menu Narzędzia / Preferencje / Edycje / Numer identyfikacyjny można włączyć opcję ponownego wykorzystania ID po usuniętych jednostkach.

Można także później zmieniać ID, używając narzędzia „Generowanie numerów ID”.

Revision #3
Created 12 May 2025 18:01:23 by frederic
Updated 14 May 2025 17:24:56 by Dawid